

gaa adskilligt af det, der blev fremført fra det ærede Medlems Side. Det ærede Medlem søger atter at give vort Mellemværende det Indhold, at vi ere uenige om Skolepengenes Størrelse; jeg skulde holde paa høje Skolepenge, og han holder paa lave; hvis Københavns Skolepenge blot var dygtig høje, vilde jeg altsaa være en Ven af dem. Jeg synes, det er en Forplumring af vort Mellemværende. Der er jo ingen af dem, der have hørt Forhandlingerne mellem os, der er i Tvivl om, at det jeg har paatalt, er; at man her i Hovedstaden, der gør Krav paa at blive styret meget demokratisk, opretholder to parallelløbende Folkeskoler, den ene som en gratis Skole, den anden som en Betalingsskole, medens man i de fleste andre Byer, hvor der er kommet en frisindet Kommunalbestyrelse til Roret, har samlet hele Kommunens Skolevæsen i een gratis Folkeskole. Jeg har omtalt det udemokratiske i den Ordning, men aldeles ikke indlagt mig paa at tale om, hvorvidt det var rigtigt eller urigtigt, at man i Byer, hvor man etablerer en Mellem-skoleundervisning, tager Skolepenge i disse Klasser. Det ærede Medlem vil mene, at det er det, jeg har talt om, og at jeg altsaa blot har anket over, at Københavns Betalingsskole var for billig. Jeg skulde efter det ærede Medlems Formening, holde paa de høje Skolepenge. Men jeg har slet ikke talt om, hvorvidt det er rigtigt eller urigtigt, at mange Købstæder nu indrette Mellem-skoler med Betalingsklasser.

For Resten have de fleste Købstæder — det nævnedes jeg i Gaar —, som have indrettet Mellem-skoler, givet gratis Undervisning i de egentlige Mellem-skoleklasser. Jeg nævnede i Gaar to Købstæder, nemlig Silkeborg og Esbjerg. Det ærede Medlem var straks tilfreds med, at Esbjerg blev nævnt, men bestred Rigtigheden af, at Silkeborg havde indført fri Undervisning i Mellem-skoleklasserne. I Gaar var Silkeborgs Repræsentant, vor ærede Kollega (Jacob Christensen), ikke til Stede; i Dag er han til Stede, og jeg har spurgt ham om det. Det er rigtigt nok, Silkeborg har gratis Undervisning i Mellem-skoleklasserne, og det have de, saa vidt jeg ved, de fleste Steder.

Men jeg har ikke indlagt mig paa at tale om Berettigelsen eller Ikke-Berettigelsen af dette Skridt. Det er kun det andet her i København, jeg har paatalt som urigtigt og udemokratisk. Og hvad vilde det ærede Medlem sige til os, hvis vi kom hjemmefra med den Efterretning, at vi

havde etableret en noget finere Kommuneskole hjemme i Søgnene, en Betalingsskole, hvor Gaardmændenes Børn skulde gaa, parallelt med den almindelige gratis Folkeskole? Saa vidt jeg ved, er det ikke Tilfældet i den eneste Landkommune Landet over; at man saaledes har tvedelt den kommunale Skole i en Fattigskole og en Betalingsskole. Hvis vi gjorde det, vilde der rejse sig et Uvejr — med Rette, kan jeg sige — fra det ærede Medlems og hans Partifællers Side og i Partiets Blade. Man vilde faa Artikler med harmdirrende Overskrifter med fede Typer: „Hovne Storbønder“, „Smaafolks Børn smidt i Fattigskolen“, og en Fortsættelse af samme Art. Men det gøre vi ikke. Vor Landsbyskole er demokratisk og jævn. Børnene sidde paa Bænk sammen, baade fra den store Gaard og fra den lille Gaard og Landarbejderens Hjem. Og det har været en Styrke for Landbefolkningen, denne ensartede Opdragelse og Skolegang, dette indgaaende Kendskab til hinanden fra Barnsben af, det at være fri for denne Spaltning. Det har givet en Samfølelse, som har præget hele Landbefolkningens offentlige Liv og præger det den Dag i Dag. Men her i København, her have vi altsaa Delingen endnu, og jeg tror ikke, det er med Urette, det er blevet nævnt. Naar jeg har draget det frem, er det slet ikke med stærke Udtryk. Jeg har kun draget det frem som en Ripost mod Bemærkninger, fremsatte fra det ærede Medlems Side, om, at Landsbyskolen stod stille, at den var forsømt, at den stagnerede, at der var ingen Grøde og Udvikling; nej, da skulde man gaa til København for at se et Skolevæsen under Udvikling og under frisindet Udvikling. Saa tog jeg til Orde for 2 Aar siden var det vist — og protesterede imod denne Betragtning, men i meget stilfærdige Udtryk.

Det ærede Medlem forsvarede saa den københavnske Betalingsskole med adskillige Grunde: det var nødvendigt for Københavns Kommunes Økonomi, den kunde ikke undvære de 100,000 Kr., eller hvad det nu er, Betalingsskolen giver; Ja, det have vi nu lidt vanskeligt ved at indrømme Rigtigheden af, naar vi vide, at Københavns Kommune er Landets rigeste Kommune. Den anden Grund havde maaske mere paa sig: at man ved at opretholde en saadan Skole hindrede Fremkomsten af daarlige Privatskoler, de saakaldte Madamme-Skoler — det var det Navn, de gik under i ældre Tid. For Resten tror jeg ikke, at Faren for disse Skolers Frem-